

Vu. CVIN - daad

ex.nr.: 1

CVIN-VERGADERING VAN 15 AUGUSTUS 1991

(BVD-bijdrage)

INHOUDSOPGAVE

- DE NASLEEP VAN DE PIRA-PROCESSEN

Distributie

ex. 1: SEAZ

ex. 2: HIB

ex. 3: HMID

ex. 4: HMID (KL)

ex. 5: HMID (KLU)

ex. 6: HMID (KM)

ex. 7: BuZa/AMAD

CVIN-bijdrage
aug. 1991

-1-

DE NASLEEF VAN DE PIRA-PROCESSEN

De vonnissen in de processen tegen vier vermoedelijke PIRA-leden (vrijspraak van moord op twee Australische toeristen in Roermond en van lidmaatschap van een criminele organisatie) hebben, zoals bekend, nogal wat stof doen opwaaien. Met name door parlementariërs en juristen in Groot-Brittannië werd openlijk twijfel geuit aan de kwaliteit van de Nederlandse rechtspleging, in het bijzonder waar het gaat om de bestrijding van het internationale terrorisme. Zelfs gingen stemmen op om Nederland uit te sluiten van het TREVI-overleg. In deze bijdrage worden enige kanttekeningen gemaakt bij het gebeurde en wordt een voorlopige inschatting gegeven van de eventuele consequenties van de vonnissen.

Eens te meer is duidelijk geworden (ook de Nederlandse ambassadeur in Groot-Brittannië heeft daarop in een open brief aan Britse kranten gewezen) met welke problemen justitie zich geconfronteerd ziet om, waar het betreft misdrijven van terroristische aard, de bewijsvoering rond te krijgen. Het moge duidelijk zijn dat dit niet te wijten is aan het beweerde "tekort schieten van het rechtssysteem": bij dit soort aanslagen zal het welhaast traditionele gegeven van gebrek aan (betrouwbare) getuigen en juridisch bruikbaar sporenmaterieel binnen elk rechtsstelsel een hinderpaal vormen voor het leveren van wettig en overtuigend bewijs. Het is in zekere zin dan ook toeval dat door de processen in Nederland deze problematiek in zijn volle omvang naar buiten is getreden.

Een aantal aspecten daarvan zal bepaalde terroristische groeperingen zeker niet zijn ontgaan. Het is nu eenmaal een wrang maar niettemin onvermijdelijk gegeven dat het resultaat van een open en zorgvuldige rechtsgang criminele organisaties tevens een instrument in handen kan geven om daarop in te spelen.

Of Nederland echter door deze vonnissen "een wijkplaats voor het internationale terrorisme" zal worden (zoals de veelgehoorde kritiek in binnen- en buitenland luidde) is nog maar de vraag. Niet zozeer het beweerde milde strafrechtklimaat, alswel de aanwezigheid van doelen, de mate van beveiliging en de mogelijkheden voor een infrastructuur zijn relevante aspecten in dit verband. Op basis van de op dit moment aanwezige informatie kan gesteld worden dat de genoemde kritiek - v.w.b. de Nederlandse situatie - elke grond mist.

De PIRA hecht vooral aan de aanslagen op het vasteland van Europa veel waarde. De grote publiciteit die daarmee gewoonlijk gepaard gaat, geldt als een belangrijk succes in haar campagne, die gericht is op het zoveel mogelijk onder druk zetten van de Britse overheid. Ook het proces in Nederland is daartoe aangegrepen: reeds bij de aanvang daarvan liet de PIRA zich in een verklaring in dreigende bewoordingen uit. En hoewel deze dreigementen niet

in daden zijn omgezet. zal de PIRA deze vonnissen zeker beschouwen als een nieuw succes in haar reeks van activiteiten. Aan het thuisfront heeft de PIRA. na het afbreken van de gesprekken tussen de Noord-Ierse partijen, eveneens een (in haar visie althans) belangrijke zege gehaald. Weliswaar zijn het de protestantse onderhandelaars geweest, die van de onderhandelingstafel zijn weggelopen, van katholieke terroristische zijde wordt deze afloop toegeschreven aan de constante druk (lees: aanslagen) die zij op het overleg heeft uitgeoefend. De "successen" in Noord-Ierland en op het continent zullen de PIRA zonder twijfel sterken om op de ingeslagen weg door te gaan en zo nodig bewijzen van haar onverminderde slagkracht af te geven. De dreiging die hiervan - ook voor de Nederlandse situatie - uitgaat, blijft dan ook hoog. Gezien het bovenstaande dient daarom bij de bestrijding van terrorisme aan het element preventie onverminderd hoge prioriteit gegeven te worden. Nederland levert daartoe, onder meer in TREVI-verband, een belangrijke bijdrage. Waar het betreft voorkoming van mogelijke PIRA-activiteiten is deze bijdrage in het verleden zelfs essentieel gebleken.

24 juli 1991